

HOOFDSTUK 2

Terugkeer naar Delft

Op 12 oktober 1654 schrikt het eiland Texel op van een aantal doffe knallen. Het is geen onweer en ook geen kanongebulder, maar het in de lucht vliegen van het kruitmagazijn Het Secret van Holland, dat 124 kilometer verderop midden in de stad Delft ligt. Deze 'Delftse donderslag' is vermoedelijk veroorzaakt door de onzorgvuldigheid van de commies Cornelis Soetens, die even daarvoor gezien was toen hij aanstalten maakte het kruitmagazijn te betreden. Als gevolg van deze explosie, waarbij 45 ton buskruit ontploft, ligt een groot deel van Delft volledig in puin, er vallen honderden slachtoffers en de glas-in-loodramen van de Oude en de Nieuwe Kerk, die de Beeldenstorm van 1566 overleefd hebben, liggen in duizend scherven op de grond.

Twee Delftenaren die deze verschrikkelijke dag hebben overleefd, zijn de 22-jarige Antoni van Leeuwenhoek en zijn kersverse 25-jarige bruid Barbara de Mey. Antoni is na zijn vruchtbare leerjaren in Amsterdam naar de stad Delft teruggekeerd. Hij is in juli met Barbara getrouwd en staat op het punt een eigen zaak te beginnen, een handel in stoffen en manufacturen. Het jonge stel heeft die dag extra veel geluk, want het is goed mogelijk dat ze na hun huwelijk introkken bij Antoni's ongehuwde nicht Geertruid aan de Verwersdijk, ten oosten waarvan alle gebouwen volledig verwoest waren.

Barbara is de dochter van Elias de Mey, een 'saydrapier', oftewel handelaar in de lichte wollen stof serge, uit Norwich. De wereld van de stoffenhandel is haar dus niet vreemd. Barbara's vader was mogelijk een van de uit de Zuidelijke Nederlanden uitgeweken textielwerkers, de 'Strangers', die een grote gemeenschap vormden in Norwich. Een vlucht richting Engeland kwam in die tijd wel vaker voor. Bekend is dat veel burgers uit de Zui-

Zicht op Delft na de Delftse donderslag, vastgelegd door Egbert van der Poel in 1654.

Links: Portret van Antoni van Leeuwenhoek door Jan Verkolje.